

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16C/207/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4407212415
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4407212415.50

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v spore žalobkyne : L.. V. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., ul. XX. V.. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Natáliou Borsosovou, advokátkou so sídlom v Komárne, Ul. bisk. Királya č. 6, proti žalovanému: G. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, Z., zastúpený JUDr. Líviou Kňazčíkovou, advokátkou so sídlom v Komárne, Nám. M. R. Štefánika 6, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k osobnému motorovému vozidlu a zaplatenie 17.446,50 eura s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni titulom finančného vyporiadania podielového spoluvlastníctva 1 600,20 eur s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 08.02.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu v zostávajúcej časti príslušenstva pohľadávky a doby omeškania zo sumy 1 600,20 eur z a m i e t a.

III. V zostávajúcej časti o zaplatenie finančného vyrovnania s príslušenstvom súd konanie z a s t a v u j e .

IV. Súd p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

V. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 13 030,20 eur s 9,50 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 5 791,20 eur, od 05.04.2009 do zaplatenia a s 9,50 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 7 239,00 eur od 20.10.2011 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. V zostávajúcej časti súd žalobu ohľadne príslušenstva pohľadávky zo sumy 13 030,20 eur z a m i e t a.

VII. Súd p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 24.08.2007 domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k motorovému vozidlu. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, na začiatku tvrdil, že motorové vozidlo patrí do jeho výlučného vlastníctva. Od opustenia spoločnej domácnosti

neumožňoval žalobkyni používať motorové vozidlo. Z týchto dôvodov žalobkyňa viackrát podala návrh na rozšírenie petitu a domáhala sa náhrady nákladov.

1.1 Uznesením 16C/207/2007 zo dňa 25.11.2014 súd naposledy pripustil zmenu petitu žaloby tak, že súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo k osobnému motorovému vozidlu ŠKODA FABIA Combi, 1,4 TB, EČV: KN XXXBI a vyporiadava ho tak, že osobné motorové vozidlo prikazuje do výlučného vlastníctva žalovaného.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom finančného vyporiadania podielového spoluvlastníctva 4638,41 eur s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 24.08.2007 do zaplataenia.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 13030,20 eur s 11,25 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 5791,20 eur, od 05.04.2009 do zaplataenia a 10,50 % úroky z omeškania ročne zo sumy 7239 eur od 20.10.2011 do zaplataenia.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni trovy konania, k rukám právnej zástupkyne žalobcu, ktoré budú presne vyčíslené v konečnom návrhu.

2. Prvoinštančný súd v poradí tretím rozsudkom č. k. 16C/207/2007-550 zo dňa 16.12.2014 súd žalobe vyhovel a len v minimálnej časti ohľadne príslušenstva pohľadávky zo sumy 13 030,20 eur žalobu zamietol.

2.1 Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný žiadajúc, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne alebo alternatívne, aby rozsudok v napadnutej časti zrušil. Odvolací súd rozsudkom č. k. 5Co/265/2015-595 zo dňa 27.04.2016 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva k osobnému motorovému vozidlu Škoda Fabia Combi, 1,4 TD EČV: KN XXXBI a prikázani tohto vozidla do výlučného vlastníctva žalovaného potvrdil.

Rozsudok v napadnutej časti týkajúcej sa výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni finančné vyporiadanie v sume 4.638,41 eura s príslušenstvom a sumu 13.030,20 eura s príslušenstvom zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že vzniknuté podielové spoluvlastníctvo k hnuiteľným veciam nezaniká ukončením spolužitia podielových spoluvlastníkov. Zostáva zachované až do právoplatného rozhodnutia súdu o zrušení podielového spoluvlastníctva. Finančné vyrovnanie sa vykonáva ku dňu zrušenia podielového spoluvlastníctva. Pojem primeraná náhrada v súlade s konštantnou judikatúrou treba vykladať tak, že je to hodnotový ekvivalent vyjadrení v peniazoch - umožňujúci podľa miestnych podmienok obstaranie podobnej veci - predstavovaný podielom spoluvlastníka, ktorý bol prisúdený ostatným spoluvlastníkom. Primeranou náhradou je teda príslušný podiel zodpovedajúci všeobecnej cene veci. Je to teda cena, ktorá je obvyklá na danom mieste a v čase rozhodovania súdu s tým, že náhradu určí súd zodpovedajúcim podielom z ceny celej veci, nie ako cenu, za ktorú by bolo možné predať spoluvlastnícky podiel. Aby bolo možné určiť primeranú náhradu za spoluvlastnícky podiel, musí sa zohľadniť nie len značka motorového vozidla, vybavenie, vek, opotrebenie, ale aj záujem oň, t. j. aký je dopyt a ponuka v danom mieste a čase. Náhrada má predstavovať objektívnu cenu, za ktorú by ho bolo možné predať. Rozhodovanie súdu o primeranej náhrade prebieha v istom čase. Bolo by nespravodlivé prihliadať na cenu danú znaleckým posudkom v čase, keď sa spor začal. Treba vychádzať z aktualizovanej ceny v čase zrušenia podielového spoluvlastníctva. V časti náhrady za nemožnosť užívania spoluvlastníckeho podielu žalobkyne, od kedy došlo k ukončeniu spolužitia so žalovaným a motorové vozidlo naďalej užíval iba žalovaný, odvolací súd nemal podmienky pre preskúmanie správnosti napadnutého rozsudku v tejto časti. V rozsudku absentujú dôvody rozhodnutia o tomto nároku žalobkyne, jeho skutkové a právne dôvody a taktiež praktické zdôvodnenie priznanej sumy. Odvolací súd zdôraznil, že vzhľadom na skutočnosť, že v časti zrušenia podielového spoluvlastníctva, rozsudok súdu prvého stupňa nadobudne právoplatnosť, nárok na náhradu za nemožnosť užívania spoluvlastníckeho podielu môže prichádzať do úvahy iba za čas odo dňa ukončenia spolužitia strán sporu, resp. odo dňa nemožnosti žalobkyne užívať motorové vozidlo do dňa právoplatnosti rozsudku v časti zrušenia podielového spoluvlastníctva. V tomto smere však súd musí vykonať dokazovanie ohľadne zákonných predpokladov pre priznanie nároku, najmä, či žalobkyňa žiadala žalovaného, aby jej umožnil motorové vozidlo užívať.

3. Žalobkyňa v zmysle výzvy súdu, podaním zo dňa 02.03.2017 (č. I. 614) uviedla, že pokiaľ sa strany sporu nebudú vedieť dohodnúť na finančnom vyporiadaní podielového spoluvlastníctva ku dňu jeho zrušenia, bude potrebné nariadiť za týmto účelom znalecké dokazovanie. Pokiaľ ide o návrh žalobkyne

na náhradu nemožnosť užívania jej spoluvlastníckeho podielu uviedla, že z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalovaný až do pojednávania dňa 10.01.2012 mal za to, že motorové vozidlo je jeho výlučným vlastníctvom. Žalobkyňa od začiatku tvrdila, že motorové vozidlo zakúpili do podielového spoluvlastníctva a užívali ho spoločne až do odchodu žalovaného zo spoločnej domácnosti, ktorý mal za to, že motorové vozidlo je len jeho. Nemal ochotu sa so žalobkyňou vyporiadať, aby si žalobkyňa mohla zakúpiť iné vozidlo. Odkázanosť žalobkyne na používanie tohto motorového vozidla bola preukázaná aj z výpovede svedka M. P., ktorý vo svojej výpovedi uvádzal, že do trvania spolužitia vozidlo používal väčšinou žalovaný na dopravu do zamestnania z Komárna do Nitry a späť. V tom čase bola žalobkyňa určitý čas nezamestnaná a auto nepotrebovala. Po odsťahovaní sa žalovaným si žalobkyňa hľadala zamestnanie, ktoré si našla a vozidlo potrebovala na dochádzanie do zamestnania, čo jej však žalovaný neumožnil a bola nútená používať staré 30 ročné vozidlo jej otca. Žalobkyňa pri odchode žalovaného zo spoločnej domácnosti sa domáhala vyplatenia podielu z vozidla z dôvodu, aby si mohla zadovážiť motorové vozidlo, pretože na používanie vozidla bola odkázaná. Akýkoľvek jej návrh vozidlo užívať, žalovaný zamietol, pretože považoval vozidlo za svoje výlučné vlastníctvo tak, ako to uvádzal na pojednávaniach. Až v roku 2012 pristúpil na to, že vozidlo bolo nadobudnuté do podielového spoluvlastníctva strán sporu, avšak tvrdil, že podielové spoluvlastníctvo bolo zrušené a vyporiadané. Žalobkyňa po odchode žalovaného zo spoločnej domácnosti sa opakovane domáhala zaplataenia protihodnoty jej podielu z vozidla alebo možnosti toto vozidlo užívať, čo nepochybne vyplýva z čestného vyhlásenia bývalej švagrinej žalobkyne - R. P., ktorá pri takomto rozhovore bola prítomná. Z odôvodnenia zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Nitre, č. k. 6Co/68/2010-279 zo dňa 18.05.2010 nepochybne vyplýva, že pokiaľ by prvostupňový súd dospel k záveru, že medzi stranami vzniklo podielové spoluvlastníctvo k motorovému vozidlu, potom by sa musel zaoberať i požiadavkou žalobkyne na poskytnutie finančnej náhrady za nemožnosť užívať vec v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu s poukazom na ustanovenie § 137 a nasl. Občianskeho zákonníka a platnej judikatúry SR. V prípade, ak spoluvlastník neužíva spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu bez toho, aby medzi ním a druhým spoluvlastníkom uzavretá nájomná, či iná zmluva, obohatenie druhého spoluvlastníka spočíva v užívaní väčšieho rozsahu predmetu spoluvlastníctva bez platenia úhrady za užívanie tohto podielu (rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo/2616/99). Právo spoluvlastníka na náhradu za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu je dané zákonom. Vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nie je možné vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením, pretože obohatenie spočíva vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. Takýto názor vyslovil i Krajský súd v Nitre v uznesení č. k. 5Co/227/2006-161 zo dňa 13.10.2006. Zo správania žalovaného voči žalobkyňi a z jeho rozporuplných vyjadrení bolo nepochybne preukázané, že existujúce pomery zavinené žalovaným neumožnili žalobkyňi realizáciu jej vlastníckeho práva v žiadnom rozsahu a preto návrh na náhradu za nemožnosť užívania jej podielu je dôvodný. Žalobkyňi prináleží náhrada odo dňa prerušenia spolužitia strán sporu, t. j. od 11.04.2007 do dňa právoplatnosti rozhodnutia o zrušení podielového spoluvlastníctva. Pokiaľ sa strany sporu nedohodnú na výške náhrady, navrhla ustanoviť znalca.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobkyne podaním zo dňa 09.03.2017 (č. I. 619) uviedol, že podielové spoluvlastníctvo k predmetnému motorovému vozidlu zaniklo právoplatnosťou rozsudku, teda k tomuto dňu vznikla žalobkyňi pohľadávka z titulu vyplatenia finančnej náhrady. Ak sa strany sporu nebudú vedieť dohodnúť na určení všeobecnej ceny, bude potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. Nárok na náhradu za nemožnosť užívania spoluvlastníckeho podielu by mohol prichádzať do úvahy od ukončenia spolužitia, od júna 2007 do dňa právoplatnosti rozsudku v časti zrušenia podielového spoluvlastníctva. Mal za to, že na priznanie tohto nároku nie sú splnené zákonné predpoklady. Je vecou spoluvlastníkov, aby sa dohodli na tom, ako budú spoločnú vec užívať. V prípade nehody o svojich právach a povinnostiach, aby sa obrátili na súd. Žalobkyňa o umožnení užívať motorové vozidlo žalovaného nikdy nežiadala. Zo samotnej žaloby na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je nepochybne, že súhlasila, aby si žalovaný motorové vozidlo ponechal a žiadala primeranú náhradu za jej podiel. V zhode je i jej výpoveď pred súdom dňa 05.10.2009, kde uviedla, že žiadnu dohodu o využívaní motorového vozidla nemali a motorové vozidlo od žalovaného nikdy nepýtala, lebo žiadala vyplatenie polovice z motorového vozidla, keďže do kúpnej ceny vložila 250 000 Sk. Na pojednávaní dňa 15.03.2011 potvrdila, že chcela, aby jej žalovaný vyplatil tú časť finančných prostriedkov, ktoré do kúpnej ceny vložila.

5. Žalobkyňa v stanovisku zo dňa 21.03.2017 (č. I. 625) uviedla, že jej vyjadrenia na pojednávaniach pochádzajú už z obdobia, kedy žalovaný už prejavil nechotu umožniť jej vozidlo užívať a až do súdneho

pojednávania dňa 10.01.2012 tvrdil, že motorové vozidlo je len jeho. Žalovaný zobral motorové vozidlo pri odchode zo spoločnej domácnosti, odišiel s ním do iného miesta bydliska a úplne jej znemožnil vozidlo užívať. Na základe toho bola nútená domáhať sa svojich práv. Medzi stranami sporu neexistuje zmluva o bezplatnom užívaní motorového vozidla žalovaným, existujú však preukázané a žalovaným zavinené pomery, ktoré žalobkyni od zániku ich spoločného spolužitia až do zániku podielového spoluvlastníctva neumožňovali realizáciu jej práva, a preto jej zo zákona patrí zodpovedajúca náhrada. Ak spoluvlastník, ktorý spoločnú vec užíva nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, nemusí spoluvlastníkovi poskytovať peňažnú náhradu len vtedy, ak preukáže existenciu zmluvy o bezplatnom užívaní veci. Ak ju nepreukáže, vzniká mu bezdôvodné obohatenie, za ktoré musí poskytnúť peňažnú náhradu ako ekonomickú protihodnotu toho, čo nemôže byť vrátené. (NS ČR sp. zn. 33Odo/778/2005) V prejednávanej spore vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný na jej úkor získal, nie je možné vydať, pretože spočívalo vo výkonoch a preto jej prináleží peňažná náhrada.

6. Strany sporu navrhli prerušenie konania. Uznesením č. k. 16C/207/2007-661 zo dňa 28.02.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14.03.2018, súd konanie prerušil podľa § 163 ods. 1 CSP. Žalobkyňa 13.08.2018 doručila súdu návrh na pokračovanie v konaní z dôvodu, že medzi stranami k mimosúdnej dohode nedošlo.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením predložených listinných dôkazov: čestné prehlásenie R. P., ponuky autobazárov ohľadne všeobecnej ceny motorového vozidla, listinné dôkazy ohľadne ceny požičiavania motorového vozidla, písomné vyjadrenia strán sporu, a zistil tento skutkový a právny stav:

8. Z čestného vyhlásenia zo dňa 27.02.2017 mal súd preukázané, že R. P. čestne vyhlásila, že bola viackrát prítomná pri osobných aj telefonických rozhovoroch strán sporu a bola svedkom toho, ako sa žalobkyňa domáha vyplatenia jej podielu z auta, aby si vedela kúpiť iné auto. Taktiež žalobkyňa povedala žalovanému, že ona mu dá 50 000 Sk, aby jej auto nechal, pretože ona auto potrebuje. On jej povedal, že auto je len jeho, pretože na jeho meno je vystavená faktúra, auto je zapísané na jeho meno s tým, aby žalobkyňa na toto auto zabudla.

Čestné prehlásenie R. P. zo dňa 10.05.2019, v ktorom potvrdila, že bola svedkom, keď žalobkyňa viackrát žiadala žalovaného o to, aby jej prenechal auto, lebo bez auta nemá šancu sa zamestnať a bude potrebovať auto na to, aby mohla chodiť do práce. Žalovaný jej žiadosť vždy odmietol s tým, že aj on potrebuje auto, aby mohol chodiť do roboty a okrem toho auto je na jeho meno a ona si môže ísť písať.

8.1 Právna zástupkyňa žalovaného v odpovedi zo dňa 17.12.2018 (č. l. 684) uviedla, že strany sporu boli v kontakte osobne. Osobné stretnutie bolo sprostredkované právnyimi zástupcami tak, že miesto a čas stretnutia si určili strany konania. Z informácie od žalovaného mala vedomosť, že najprv komunikovali telefonicky v klude a žalovaný navrhol žalobkyni, že jej zaplatí 2 000 eur v splátkach po 200 eur mesačne. Žalobkyňa sa vyjadrila, že tento návrh je pre ňu neprijateľný. Napriek odmietavému postoju žalobkyne si dohodli osobné stretnutie v Komárne v reštaurácii „Bažant“ a žalovaný v záujme vyriešenia sporu ponúkol žalobkyni 3 500 eur v splátkach po 300 eur. Žalobkyňa ani tento návrh neakceptovala. Žalobkyňa svoje stanovisko nezmenila a trvala na žalobe.

Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že počas celej doby trvania sporu sa so žalovaným mimo pojednávaní stretla raz v kancelárii jej právnej zástupkyne, kedy jej navrhol doplatiť rozdiel sumy do 50 000 Sk týkajúcej sa jej otca. V rámci mimosúdnych jednaní počas prerušenia konania sa so žalovaným stretla na jeho podnet len raz, kde sa vyjadroval nevhodne na jej osobu a povedal jej, že jej nedá ani halier. Bolo to asi pred dvoma rokmi.

8.2 Prílohy č. 1 a 2 z autobazárov ohľadne ponúk približne rovnakých motorových vozidiel na predaj a ich ceny.

8.3 Výpočet IFP kalkulačka hodnoty automobilov pri zohľadnení kritérií sporného motorového vozidla, kedy odhadovaná cena vozidla bola vypočítaná na sumu 3 582,38 eur.

8.4 Ponuky Autorental ohľadne prenájmu motorových vozidiel (č. l. 717 - 719).

9. Právna zástupkyňa žalobkyne predložila súdu listinné dôkazy ohľadne všeobecnej ceny motorového vozidla ku dňu zrušenia podielového spoluvlastníctva, ako aj k nároku na náhradu za nemožnosť

užívania spoluvlastníckeho podielu za obdobie od 11.04.2007 do 16.12.2014. Mala za to, že za uvedené obdobie jej prináleží suma 241,30 eur mesačne, teda spolu 92 mesiacov x 241,30 eur, čo predstavuje sumu 22 199,60 eur. Poukázala na listinné dôkazy (č. l. 160 - 192) s tým, že v súčasnosti je možné podobné motorové vozidlo požičať na deň v rozpätí za sumu 20 - 28 eur. Napriek tomu, že jej celkový nárok, ktorý jej prináleží titulom finančného vyporiadania a titulom náhrady za nemožnosť užívania je v sume podstatne prevyšujúcej ponuku žalobkyne 8 500 eur, táto jej ponuka platí iba v prípade, ak žalovaný pristúpi k mimosúdnej dohode. Ak tomu tak nebude, zotrváva na žalobe a domáha sa zaplata sumy podľa vyššie uvedeného výpočtu. Hodnotu motorového vozidla žiadala ustáliť ku dňu vyporiadania na 3 500 eur.

10. Právny zástupca žalovaného k vyjadreniu žalobkyne v písomnom podaní (č. l. 735) uviedol, že súhlasí s tým, aby súd ku dňu vyporiadania ustálil hodnotu motorového vozidla na sumu 3 500 eur. K nároku žalobkyne uplatňujúc si titulom náhrady za nemožnosť užívania spoluvlastníckeho podielu sumu 22 199,60 eur uviedol, že žalobkyňa do doručenia rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.04.2016 neudávala, že žiadala náhradu za užívanie motorového vozidla. Počas celého sporu sa vyjadrovala, že sa domáha alikvotnej čiastky z motorového vozidla tak, ako to uvádzala v žalobe, na pojednávaniach dňa 08.11.2007, 05.10.2009, 15.03.2011. Žalobkyňa listinný dôkaz - čestné prehlásenie predložila až po poslednom rozhodnutí Krajského súdu v Nitre, ktorý vyslovil svoj právny názor ohľadne zákonných predpokladov pre priznanie nároku za neužívanie predmetu podielového spoluvlastníctva. V tejto časti nárok žalobkyne v celom rozsahu považoval za nedôvodný.

11. Právna zástupkyňa žalobkyne v záverečnej reči, s poukazom na doplnené listinné dôkazy ako aj písomné vyjadrenia, žiadala zaviazat' žalovaného na zaplata sumy 1 600,20 eur s 5,5 % úrokmi z omeškania ročne s tým, že uvedená vyčíslená suma predstavuje hodnotu spoluvlastníckeho podielu žalobkyne k motorovému vozidlu. Zaplata príslušenstva pohľadávky sa domáhala od nasledujúceho dňa, ktorým bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo strán sporu k motorovému vozidlu, t. j. rozsudkom zo dňa 16.12.2014 a preto príslušenstvo pohľadávky prináleží žalobkyňi od nasledujúceho dňa 17.12.2014 vo výške 5,5 % ročne. V zostávajúcej časti žalobu o vyplata finančného vyporiadania zobrala späť a žiadala konanie zastaviť. Zároveň žiadala priznať žalobkyňi náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu zodpovedajúcom jej spoluvlastníckemu podielu vo výške 13 030,20 eur s prísl. v zmysle rozšíreného petitu žaloby tak, ako bolo rozhodnuté posledným rozsudkom prvoinštančného súdu.

12. Právny zástupca žalovaného uviedol, že vzhľadom na konsens strán sporu ohľadne všeobecnej ceny motorového vozidla ku dňu zrušenia podielového spoluvlastníctva vo výške 3 500 eur, žalovaný vyplatí žalobkyňi 1 600,20 eur titulom vyporiadania. Súhlasil so zastavením konania v zostávajúcej časti uplatňovaného nároku. Nárok žalobkyne pozostávajúci z náhrady za nemožnosť užívania motorového vozidla, považoval za nedôvodný a žiadal ho v celom rozsahu zamietnuť. Mal za to, že medzi stranami sporu došlo k dohode o užívaní motorového vozidla s poukazom na ustanovenie § 35 Občianskeho zákonníka (rozhodnutie súdu R54/1973). Listinné dôkazy predložené žalobkyňou sú od inštitúcií, ktoré požičavajú motorové vozidlá za účelom zisku.

13. Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

14. Podľa § 136 ods. 2 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

15. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

16. Podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

17. Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

18. Podľa § 141 ods. 2 Občianskeho zákonníka, každý zo spoluvlastníkov je povinný vydať ostatným na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vypořádali, ak nemala už dohoda o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vypořádání písomnú formu.

19. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vypořádanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie vecí dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

20. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

21. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočíva vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

23. V prípade, keď subjektom vlastníckeho práva je viac fyzických osôb, hovoríme o spoluvlastníctve. Jeho podstata je rovnaká ako podstata vlastníckeho práva. Rozdiel je len v tom, že tie isté práva a povinnosti patria viacerým právnym subjektom spoločne. Podielové spoluvlastníctvo teda predstavuje vlastnícky vzťah rôznych osôb k určitej nezameniteľnej a nerozdelenej konkrétnej hmotnej veci vyjadrený určenou výškou podielov (zlomkom alebo percentom), ktorý je hlavným kritériom miery účasti spoluvlastníka na právach a povinnostiach zo spoluvlastníckeho vzťahu. U podielových spoluvlastníkov ide o takzvaný „ideálny podiel“ na spoločnej celej hnutelnej veci. To však nevyklučuje, aby sa spoluvlastníci dohodli o reálnom podiele na užívaní spoločnej veci. Podielové spoluvlastníctvo vzniká všetkými spôsobmi, ktorými môže vzniknúť vlastníctvo (§ 132 a nasledujúce).

24. Pod vypořádáním spoluvlastníkov zákon rozumie likvidáciu spoluvlastníckych vzťahov, do ktorej patrí aj rozhodnutie o ďalšom osude spoločnej veci. V prvom rade môže dôjsť k reálnemu rozdeleniu veci, ak je to prakticky vykonateľné a vykoná sa podľa pomeru spoluvlastníckych podielov. Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť, že vec prípadne jednému z nich a ten vyplatí ostatným náhradu zodpovedajúcu ich podielom. V prípade hnutelnej veci zákon nevyžaduje k dohode nijakú osobitnú formu právneho úkonu. Ak dohoda o zrušení podielového spoluvlastníctva a o vzájomnom vypořádání nemá písomnú formu, v takom prípade je každý zo spoluvlastníkov povinný vydať ostatným na požiadanie písomné potvrdenie o spôsobe vypořádania.

25. Občiansky zákonník v § 137 vymedzuje pojem „podiel“, ktorý je základným znakom podielového spoluvlastníctva. Podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Spoluvlastnícky podiel nie je len mierou účasti na vlastníckom vzťahu k spoločnej veci, ale tiež určuje rozsah práv a povinností jednotlivých spoluvlastníkov počas trvania spoluvlastníckeho vzťahu i pri jeho zániku. Spoluvlastnícky podiel je mierou účasti na vzťahu k spoločnej veci, i pokiaľ ide o užívanie veci. Preto tam, kde spoluvlastníkovi nie je zabezpečené užívanie veci v spoluvlastníctve vôbec alebo aspoň v rozsahu určenom jeho podielom na spoločnej veci, vzniká mu nárok na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady. Pre posúdenie povahy tohto nároku sú v doktríne a v súdnej praxi dva názory. Podľa prvého názoru má právo podielového spoluvlastníka vylúčeného z užívania spoločnej veci povahu nároku majúceho základ v bezdôvodnom obohatení. Vychádza sa tu z toho, že neposkytnutie peňažného vyrovnania vylúčenému spoluvlastníkovi môže predstavovať majetkový prospech získaný bez právneho dôvodu, a teda môže byť bezdôvodným obohatením v zmysle ustanovenia § 451 ods. 2 OZ; obohatenému podielovému spoluvlastníkovi môže vzniknúť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 451. (NS ČR z 28.08.2007 sp. zn. 22Cdo/1499/2006) Podľa druhého názoru nárok spoluvlastníka na náhradu za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu je daný priamo zákonom, vyplýva z § 137 ods. 1 OZ a z § 123 OZ, t. j. z práva spoluvlastníka podieľať sa na užívaní spoločnej

veci podľa miery zodpovedajúcej jeho podielu. Ak spoluvlastníkovi nie je zabezpečené užívanie veci v spoluvlastníctve v rozsahu určenom jeho podielom, má nárok na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady. (NS ČR z 05.09.2000 sp. zn. 29Cdo/1213/1999) Ak spoluvlastník neužíva alebo nemôže užívať spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu bez toho, že by medzi ním a druhým spoluvlastníkom bola uzavretá nájomná, či iná zmluva, spočívajúca obohatenie druhého spoluvlastníka v užívaní väčšieho rozsahu predmetu spoluvlastníka, než ktorý zodpovedá jeho spoluvlastníckemu podielu bez platenia úhrady za užívanie tohto podielu. Vzhľadom na to, že spoluvlastník, ktorý takto užíva vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, nie je schopný takto spotrebované plnenie v podobe výkonu práva v nájme vrátiť, musí poskytnúť peňažnú náhradu ako ekonomickú protihodnotu toho, čo nemôže byť vydané. (NS ČR z 22.02.2001 sp. zn. 25Cdo/2616/1999)

26. Prvoinštančný súd viazaný názorom odvolacieho súdu zistil všeobecnú hodnotu motorového vozidla ku dňu zrušenia podielového spoluvlastníctva, t. j. 07.02.2017. Žalobkyňa predložila listinné dôkazy, t. j. ponuky autobazárov na predaj motorových vozidiel približne rovnakého druhu, veku a vybavenia s tým, že hodnota motorového vozidla na základe IFP kalkulačky bola vypočítaná na sumu 3 582,38 eur. Strany sporu sa dohodli na tom, že všeobecná cena motorového vozidla ku dňu zrušenia podielového spoluvlastníctva je 3 500 eur. Z uvedenej ceny, s poukazom na spoluvlastnícky podiel žalobkyne vo výške 45,72 %, je žalovaný titulom finančného vyporiadania povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1 600,20 eur. Súd priznal žalobkyni i príslušenstvo pohľadávky, a to úroky z omeškania, pretože sa jedná o peňažné plnenie podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení noviel od nasledujúceho dňa po právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo strán sporu k predmetnému motorovému vozidlu, t. j. od 08.02.2017. Rozsudok o zrušení podielového spoluvlastníctva nadobudol právoplatnosť 07.02.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra č. k. 5Co/287/2015, 5Co/265/2015-595 zo dňa 27.04.2016. Z týchto dôvodov v zostávajúcej časti súd nárok žalobkyne na príslušenstvo pohľadávky z priznanej finančnej čiastky titulom vyporiadania od 16.12.2014 do 07.02.2017 zamietol a rovnako zamietol žalobu v časti uplatňovanej výšky príslušenstva pohľadávky nad priznanú výšku 5 % ročne.

26.1 Žalobkyňa sa žalobou domáhala titulom finančného vyporiadania zaplata sumu 4 638,41 eur s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 24.08.2007 do 16.12.2014 po upresnení. V zostávajúcej časti nad priznanú sumu vo výške 1 600,20 eur s prísl. zobrala žalobu späť a žiadala konanie zastaviť. Súd konanie v časti o zaplata 3 038,21 eur s prísl. (4 638,41 eur - 1 600,20 eur) zastavil podľa § 145 ods. 2 CSP s tým, že žalovaný so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasil podľa § 146 ods. 1 CSP.

26.2 O trovách konania ohľadne priznania finančného vyrovnania, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania priznal strane sporu, ktorá mala v tejto časti plný úspech, t. j. žalobkyni. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP. I napriek tomu, že súd konanie v časti o zaplata 3 038,21 eur s prísl. zastavil pre späťvzatie žaloby žalobkyňou, nebolo možné o trovách konania rozhodovať podľa § 256 CSP, pretože súd mal jednoznačne preukázané, že žalobkyňa v tejto časti žaloby mala plný úspech a žalovaný je povinný vyplatiť jej finančné vyrovnanie vo výške jej spoluvlastníckeho podielu. Skutočnosť, že sa zmenila všeobecná hodnota predmetu sporu od začatia konania do rozhodnutia súdu, nemôže byť v neprospech žalobkyne. Ak by žalovaný so žalobou súhlasil a viackrát nemenil svoje vyjadrenia ohľadne vlastníctva k predmetu sporu, mohlo byť rozhodnuté i skôr a súd mohol vychádzať z listinných dôkazov predložených žalobkyňou k žalobe tak, ako to urobil i v predchádzajúcich rozhodnutiach.

27. Žalobkyňa sa okrem nároku na zaplata finančného vyrovnania domáhala i náhrady za nemožnosť užívať motorové vozidlo v sume 13 030 eur s prísl. v zmysle upresneného petitu žaloby zo dňa 25.11.2014. Súd mal jednoznačne preukázané, že žalobkyňa bola podielovou spoluvlastníčkou motorového vozidla, ktoré zakúpili so žalovaným vo výške 45,72 %. Strany sporu ukončili spoločné spoluzitie 11.04.2007, kedy žalovaný opustil spoločnú domácnosť a odsťahoval sa na inú adresu trvalého pobytu s tým, že si zobral i motorové vozidlo patriace do podielového spoluvlastníctva strán sporu. Žalobkyni v zmysle predžalobnej výzvy nebol ochotný vyplatiť finančné vyrovnanie predstavujúce jej spoluvlastnícky podiel v motorovom vozidle tak, aby si mohla zabezpečiť iné motorové vozidlo. Žalovaný tvrdil, že motorové vozidlo patrí do jeho výlučného vlastníctva a preto sa žalobkyňa domáhala svojho nároku žalobou na súde. Je pravdou, že žalobkyňa najprv žiadala len zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a vyplata finančného vyrovnania predstavujúceho výšku

spoluvlastníckeho podielu. Keď s tým žalovaný nesúhlasil a žalobkyňa nemohla užívať predmetné motorové vozidlo, napriek tomu, že o to žalovaného žiadala ústne aj telefonicky, tak ako to vyplýva z čestných prehlásení R. P. zo dňa 27.02.2017 a zo dňa 10.05.2019. Uvedenú skutočnosť súd považoval za preukázanú, pretože žalovaný ich nijakým spôsobom nerozporoval, namietal len, že ich žalobkyňa predložila až po poslednom rozhodnutí odvolacieho súdu. Rovnako i z výpovede svedka - M. P., otca žalobkyne, vyplýva, že žalobkyňa potrebovala motorové vozidlo po tom ako si našla prácu a bola nútená používať jeho staré 30 ročné auto. Súd poznamenáva, že odvolací súd uznesením č. k. 6Co/68/2010-279 zo dňa 18.05.2010 uviedol, že pokiaľ by súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi stranami vzniklo podielové spoluvlastníctvo k motorovému vozidlu, potom by sa musel zaoberať aj požiadavkou žalobkyne na poskytnutie finančnej náhrady za nemožnosť užívať vec v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu podľa § 137 a nasl. Občianskeho zákonníka a platnej judikatúry. Rovnaký záver uviedol odvolací súd i v uznesení č. k. 5Co/121/2012-457 zo dňa 27.02.2013, že za situácie, že žalovaný nepoprel, že motorové vozidlo patrí do podielového spoluvlastníctva so žalobkyňou, preto za situácie, že nedošlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva by mala žalobkyňa nárok na náhradu za užívanie spoluvlastníckeho podielu žalovaným po tom, čo prerušili spolužitie. Súd mal jednoznačne preukázané, že žalovanej nebolo umožnené užívať predmetné motorové vozidlo i napriek tomu, že o to žalovaného žiadala a preto jej vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, zákonné ustanovenia ako aj závery odvolacieho súdu po splnení zákonných podmienok prináleží náhrada za nemožnosť užívania motorového vozidla. Výška náhrady za nemožnosť užívania motorového vozidla by žalobkyni prislúchala za obdobie od 11.04.2007, kedy žalovaný opustil spoločnú domácnosť do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo zrušené a vyporiadané podielové spoluvlastníctvo strán sporu, t. j. do 07.02.2017. Výšku uplatňovanej náhrady si žalobkyňa uplatnila v zmysle predložených listinných dôkazov z autopožičovní, jednak z roku 2008 a z roku 2019. Cena dlhodobého prenájmu motorového vozidla v roku 2008 bola 497,91 eur za mesiac a v roku 2019 v rozpätí od 20 - 28 eur za deň. Žalobkyňa si z uvedeného prenájmu vypočítala hodnotu jej podielu, ktorý predstavuje sumu 241,30 eur mesačne a domáhala sa zaplata sumy 5 791,20 eur za obdobie od 11.04.2007 do 04.04.2009 a zaplata sumy 7 239 eur za obdobie od 05.04.2009 do 19.10.2011 s prisl. V písomnom podaní zo dňa 14.05.2019 upresnila, že by jej prislúchala suma vo výške 22 199,60 eur, t. j. za 92 mesiacov x 241,30 eur. Obdobie 92 mesiacov je od 11.04.2007 do 16.12.2014. Žalobkyni by prislúchala náhrada do 07.02.2017, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok o zrušení podielového spoluvlastníctva. I napriek týmto skutočnostiam sa žalobkyňa domáhala zaplata náhrady len vo výške 13 030,20 eur tak, ako to bolo pripustené v uznesení o rozšírení žaloby zo dňa 25.11.2014. Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu za nemožnosť užívania motorového vozidla vo výške 13 030,20 eur tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, pretože mal za to, že žalobkyňa skutočne motorové vozidlo v podielovom spoluvlastníctve so žalovaným užívať nemohla, i napriek tomu, že o to žalovaného žiadala. Medzi stranami sporu nebola uzavretá žiadna dohoda o spôsobe užívania motorového vozidla v podielovom spoluvlastníctve strán sporu. Vyčíslenú výšku nákladov v zmysle predložených listinných dôkazov za uplatňované obdobie súd žalobkyni priznal, pretože žalovaný nepredložil žiadne iné listinné dôkazy ohľadne možnosti výpočtu nároku nákladov žalobkyne, pretože uvedený nárok žalobkyne tejto časti v celom rozsahu popieral, i napriek záverom odvolacieho súdu uvedených v ich rozhodnutiach tak, ako je vyššie citované. Súd vychádzal i z vyššie uvedených rozhodnutí a mal za to, že nárok žalobkyne je daný i s poukazom na dva rôzne názory súdnej praxi. Nárok žalobkyne vyplýva jednak z ustanovenia § 137 Občianskeho zákonníka, ako aj s ustanovenia § 451 OZ a § 458 OZ. Vzhľadom na to, že sa jedná o peňažné plnenie, súd priznal žalobkyni i príslušenstvo pohľadávky, a to úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení noviel od nasledujúcich dní po vyčíslení nároku žalobkyne.

27.1 Žalobkyňa si uplatnila príslušenstvo pohľadávky, a to úroky z omeškania vo výške 11,25 % ročne a 10,5 % ročne, ktoré neboli uvedené v správnej výške, a preto v zostávajúcej časti príslušenstva nad priznané príslušenstvo, súd žalobu zamietol.

28. O trovách konania ohľadne nároku na vyplatenie náhrady súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania súd priznal žalobkyni, ktorá mala v tejto časti žaloby plný úspech. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.